

Allmän studieplan för forskarutbildningen i området *Människan i välfärdssamhället*

Beslutad av Akademiskt kollegium 2018-04-12. Gäller fr.o.m. 2018-04-12.

1 Områdesbeskrivning

Området *Människan i välfärdssamhället* ramar in ett kunskapsfält där såväl den enskilda människan i vård och social välfärd som samhälleliga intressen och villkor får utrymme. Kunskapsutveckling sker genom teoretisk analys av området kombinerad med empiriskt förankrad forskning. Här beaktas angelägna samhällsfrågor för den närmaste framtiden, så som en ökande socioekonomisk ojämlikhet, en större mångfald i befolkningen, ett ökande behov av vård och omsorg, frågor om jämlik tillgång till och fördelning av vård och välfärdsinsatser samt förändrade relationer mellan medborgare, offentlig sektor, näringslivet och det civila samhällets organisationer.

Området *Människan i välfärdssamhället* rymmer två forskarutbildningsämnen; *Palliativ vård* och *Social välfärd med inriktning mot civilsamhället*.

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen är att dels ge breda kunskaper i området *Människan i välfärdssamhället*, dels fördjupade kunskaper i respektive forskarutbildningsämne. Målet är att utbilda självständiga och kritiska forskare med teoretisk och metodologisk skicklighet som kan genomföra vetenskaplig forskning av god kvalitet och därmed bidra till kunskapsutvecklingen inom området samt utföra kvalificerade arbetsuppgifter inom välfärdssektorn.

Vid Ersta Sköndal Bräcke högskola finns två forskarutbildningar, en som avslutas med doktorexamen (240 högskolepoäng) och en som avslutas med licentiatexamen (120 högskolepoäng). Utbildningen består av kurser och av arbete med avhandling respektive licentiatuppsats. Forskarutbildningen i området *Människan i välfärdssamhället* leder till filosofie doktors- eller licentiatexamen i något av de två angivna forskarutbildningsämnena.

Doktoranden ska enligt examensordningen, bilaga 2, högskoleförordningen efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse för forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt

- visa fördjupade kunskaper i vetenskaplig metodik i allmänhet och de för det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa färdighet i och förmåga att kritiskt, självständigt och noggrant identifiera och formulera relevanta vetenskapliga frågeställningar, planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen
- visa färdighet i och förmåga att muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapsområdet och samhället i övrigt såväl i nationella som internationella sammanhang samt
- visa färdighet i och förmåga att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete i kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För licentiatexamen ska doktoranden visa förmåga

- att göra forskningsetiska bedömningar i egen forskning
- att beakta vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används samt
- att identifiera eget behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Doktorsexamen

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa ett brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet *Människan i välfärdssambandet* samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet samt
- visa god förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

3 Utbildning för licentiat-/doktorsexamen

Forskarutbildning omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt åtta år. Doktoranden har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildningen (se ovan p. 3).

3.1 Utbildningens struktur

Utbildning för doktorsexamen/licentiatexamen omfattar totalt 240/120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 60/30 högskolepoäng och en vetenskaplig doktorsavhandling/licentiatuppsats. Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom ingår allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen/ licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga lärandemål som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen/ licentiatuppsatsen.

3.2Handledning

För varje doktorand ska minst två handledare utses, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docent- eller professorskompetent och ha en tillsvidareanställning omfattande minst 50 procent vid Ersta Sköndal Bräcke högskola. Handledarna ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. I den individuella studieplanen ska anges respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde, vilken kompetens handledaren tillför och respektive handledares andel av den totala handledningen.

Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng, fyra år vid heltidsstudier.

Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete samt stöd under arbetets gång. En doktorand som begär det ska få byta handledare.

3.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över den utbildningsgång som han eller hon ämnar följa. Denna ska revideras årligen. Den individuella studieplanen anger hur utbildningen ska läggas upp för den enskilda doktoranden.

3.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid Ersta Sköndal Bräcke högskola eller kurser vid andra universitet och högskolor. För högskolan gemensamma kurser på forskarnivå finns kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och omfattning i högskolepoäng. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskoleinstitutioner bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av ämnesföreläsaren *efter* samråd med huvudhandledaren. Vilka kurser, obligatoriska och valbara, den enskilda doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i forskarutbildning ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Betyget fastställs av utsedd examinator, som ska vara professor eller docent. Examinationen baseras på kursens lärandemål och former för examination ska framgå av kursplan. Kursdeltagarna ska ges möjlighet att göra en kursvärdering.

För att doktoranden ska få en bred och djup kompetens fördelas kurserna så att 40 högskolepoäng motsvaras av obligatoriska forskarutbildningskurser, 20 högskolepoäng är valbara och bör vara kopplade till doktorandens individuella avhandlingsarbete, sådana kurser kan skapas utifrån individuella behov (s.k. läskurs). För licentiatexamen krävs 20 högskolepoäng obligatoriska kurser, enligt nedan, 10 högskolepoäng är valbara och bör vara kopplade till det individuella avhandlingsarbetet. Vissa kurser kan komma att ges på engelska.

En doktorand som genomgått högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat, utöver de 60 högskolepoäng som krävs för tillträde till forskarutbildningen, kan tillgodoräkna sig hela eller delar av denna i forskarutbildningen. Förutsättningen är att ansvariga ämnesföreläsare efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräknandet ska prövas på doktorandens egen begäran i varje enskilt fall.

3.4.1 Obligatoriska utbildningsmoment för doktorsexamen

a) Obligatoriska kurser

Att vara doktorand 3,5 hp

Människan i välfärdssamhället 7,5 hp

Etik med livsåskådningsvetenskap 6,5 hp

Forskningsmetoder 15 hp

Palliativ vård som forsknings- och kunskapsområde, 4 hp, *alternativt*

Social välfärd med inriktning mot civilsamhället som forsknings- och kunskapsområde, 4 hp

Forskar- och forskningsetik 3,5 hp

b) Forskningsseminarier och andra moment

Doktoranden ska ges möjlighet att delta i högskolans seminarie- och forskningsverksamhet, presentera teoretiska eller metodologiska problem i arbetet, projektplaner, och avhandlingsdelar samt att kommentera forskningstexter. Doktoranden ska presentera sitt avhandlingsarbete vid tre obligatoriska seminarier. Det första seminariet ska, vid heltidsstudier, äga rum under det första året. Det andra, mittseminariet genomförs när doktoranden uppnått en sammanlagd registrerad aktivitet motsvarande fyra terminer heltidsstudier och syftar till att ge en uppfattning om omfång och kvalitet i doktorandens studier samt att ge doktoranden konstruktiva synpunkter för det fortsatta arbetet med avhandlingen. Det tredje seminariet utgörs av slutseminariet/kappaseminarier, varvid doktorsavhandlingsmanus granskas av minst en docentkompetent extern med särskild förtrogenhet med avhandlingens ämnesområde (*Jfr riktlinjer för respektive seminarium*).

3.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen utgör 180 av totalt 240 hp i forskarutbildningen. Den vetenskapliga uppsatsen för licentiatexamen utgör 90 högskolepoäng av totalt 120 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete. Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografi-avhandling) eller som ett antal vetenskapliga delarbeten av doktoranden försedda med en ramberättelse (sammanläggningsavhandling). Vid sammanläggningsavhandling ska doktoranden vara första författare till merparten av delarbetena. Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*. Betyget sätts av en betygsnämnd.

4 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbete inom en ram om högst 20 procent av full arbetstid. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden.